	<p>คู่มือการปฏิบัติงาน การตรวจสภาพรถยนต์ส่วนบุคคล รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ (รย. ๑, รย. ๒, รย. ๓, รย. ๕, รย. ๖, รย. ๗, รย. ๘, รย. ๑๐, รย. ๑๑)</p>	<p>สำหรับรถที่จดทะเบียน ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์</p>
---	---	---

ขั้นตอนงาน	วิธีปฏิบัติ	เกณฑ์การวินิจฉัยผล/เอกสารอ้างอิง
<p>๑. การตรวจประเภทรถ (รย.) ลักษณะรถ ชนิดรถ แบบ รุ่นปี ค.ศ.</p> <p style="text-align: center;">จุดตรวจที่ ๑</p> <p>๒. การตรวจเลขตัวรถ</p> <p>๓. การตรวจชนิดเครื่องยนต์ เลขเครื่องยนต์ และที่อยู่ (ตำแหน่ง)</p>	<p>๑. ตรวจพินิจประเภทรถ ลักษณะรถ ชนิดรถ แบบ และรุ่นของรถ</p> <p>๒. ตรวจพินิจจำนวนตัวเลข ตัวอักษร และเครื่องหมายอื่น รวมทั้งลักษณะ ขนาด รูปแบบ และตำแหน่งของเลข ตามที่ผู้ผลิต กำหนดหรือตอกไว้</p> <p>กรณีตรวจสอบพบว่าไม่มีเลขตัวรถ จากผู้ผลิต หรือชำรุด ลบเลือน หรือถูกทำลาย ซึ่งเข้าข่ายที่สามารถกำหนดและตอกเลขได้ ตามระเบียบ ก็ให้ดำเนินการตอกเลขตัวรถต่อไป</p> <p>๓. ตรวจสอบชนิดและแบบเครื่องยนต์ ตรวจพินิจจำนวนตัวเลข ตัวอักษร และเครื่องหมายอื่น รวมทั้งลักษณะ ขนาด รูปแบบ และตำแหน่งของเลข ตามที่ผู้ผลิต กำหนดหรือตอกไว้</p> <p>กรณีตรวจสอบพบว่าไม่มีเลขเครื่องยนต์ จากผู้ผลิต (กรณีเปลี่ยนเครื่องยนต์) หรือพบว่ามีเลขเครื่องยนต์ชำรุด ลบเลือน หรือถูกทำลาย ซึ่งเข้าข่ายต้องกำหนดและตอกเลขตามระเบียบ ก็ให้ดำเนินการตอกเลขเครื่องยนต์ต่อไป</p> <p>กรณีรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า ให้ตรวจสอบชนิด ลักษณะ หมายเลข ตำแหน่งการตอกเลขของมอเตอร์ไฟฟ้า โดยให้ดำเนินการเช่นเดียวกับการตรวจเครื่องยนต์ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>๑. ประเภทรถ ลักษณะรถ ชนิดรถ แบบ และรุ่นของรถต้องถูกต้องตรงตามเอกสารหลักฐาน และตามข้อกำหนดของทางราชการ แล้วแต่กรณี</p> <p>อ้างอิง :</p> <p>เอกสาร (๑) (๓๙) (๕๒)</p> <p>๒. ลักษณะ ขนาด รูปแบบ และตำแหน่งของเลขตัวรถ มีความถูกต้องตรงตามเอกสารหลักฐาน แสดงการจดทะเบียน ใบคู่มือจดทะเบียน บริษัทผู้ผลิตหรือกรมการขนส่งทางบกกำหนด และตอกให้ หรือประวัติรถ แล้วแต่กรณี และต้องไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเลขตัวรถ</p> <p>อ้างอิง :</p> <p>เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑) (๕๔)</p> <p>๓. ชนิดเครื่องยนต์ แบบ เลขเครื่องยนต์ ลักษณะตัวเลขและตำแหน่ง ต้องมีความถูกต้องตามที่ผู้ผลิตกำหนด ประวัติรถ หรือเอกสารหลักฐานแสดงการจดทะเบียน ใบคู่มือจดทะเบียน หรือกรมการขนส่งทางบกกำหนดและตอกให้ แล้วแต่กรณี และต้องไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเลขเครื่องยนต์</p> <p>อ้างอิง :</p> <p>เอกสาร (๔) (๔๕) (๕๑) (๕๔)</p>

พระราชบัญญัติรณนตรี

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยรณนตรี จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติรณนตรี พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติรณนตรี พุทธศักราช ๒๔๗๓
- (๒) พระราชบัญญัติรณนตรีแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๔
- (๓) พระราชบัญญัติรณนตรีแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕
- (๔) พระราชบัญญัติรณนตรีแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗
- (๕) พระราชบัญญัติรณนตรีแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒)
- (๖) พระราชบัญญัติรณนตรีแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๘
- (๗) พระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๗๙
- (๘) พระราชบัญญัติรณนตรี (ฉบับที่ ๘) พุทธศักราช ๒๔๘๑

^๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๗๗ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๒

- (๙) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๔๘๑
 (๑๐) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พุทธศักราช ๒๔๘๔
 (๑๑) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๑) พุทธศักราช ๒๔๘๔
 (๑๒) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พุทธศักราช ๒๔๙๔
 (๑๓) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๐๒
 (๑๔) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๐๓
 (๑๕) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๖
 (๑๖) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๑๒
 (๑๗) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔
 (๑๘) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ พ.ศ. ๒๕๑๖
 (๑๙) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๑๖

- (๒๐) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๑๗

บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รถ” หมายความว่า รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถพ่วง รถบดถนน รถแทรกเตอร์ และรถอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง^๒

“รถยนต์” หมายความว่า รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ และรถยนต์ส่วนบุคคล

“รถยนต์สาธารณะ” หมายความว่า

(๑) รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด ซึ่งได้แก่ รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน ที่ใช้รับจ้างระหว่างจังหวัด โดยรับส่งคนโดยสารได้เฉพาะที่นายทะเบียนกำหนด

(๒) รถยนต์รับจ้าง ซึ่งได้แก่ รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน หรือรถยนต์สาธารณะอื่น นอกจากรถยนต์โดยสารประจำทาง

“รถยนต์บริการ” หมายความว่า รถยนต์บรรทุกคนโดยสารหรือให้เช่า ซึ่งบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน ดังต่อไปนี้

(๑) รถยนต์บริการธุรกิจ ซึ่งได้แก่ รถยนต์ที่ใช้บรรทุกคนโดยสารระหว่างท่าอากาศยาน ท่าเรือเดินทะเล สถานีขนส่ง หรือสถานีรถไฟกับโรงแรมที่พักอาศัย ที่ทำการของผู้โดยสารหรือที่ทำการของผู้บริการธุรกิจนั้น

(๒) รถยนต์บริการทัศนาจร ซึ่งได้แก่ รถยนต์ที่ผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวใช้รับส่งคนโดยสารเพื่อการท่องเที่ยว

^๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๕) กำหนดให้รถใช้งานเกษตรกรรมเป็นรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ โดยกำหนดลักษณะ ขนาด กำลังของเครื่องยนต์และของรุดดังกล่าวไว้ด้วย

(๓) รถยนต์บริการให้เช่า ซึ่งได้แก่ รถยนต์ที่จัดไว้ให้เช่า ซึ่งมีใช่เป็นการเช่าเพื่อนำไปรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารหรือสิ่งของ

“รถยนต์ส่วนบุคคล” หมายความว่า

(๑) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน

(๒) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันหกร้อยกิโลกรัม ซึ่งมิได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

“รถจักรยานยนต์” หมายความว่า รถที่เดินด้วยกำลังเครื่องยนต์หรือกำลังไฟฟ้า และมีล้อไม่เกินสองล้อ ถ้ามีพ่วงข้างมีล้อเพิ่มอีกไม่เกินหนึ่งล้อ และให้หมายความรวมถึงรถจักรยานที่ติดเครื่องยนต์ด้วย

“รถพ่วง” หมายความว่า รถที่เคลื่อนที่ไปโดยใช้รถอื่นลากจูง

“รถดถนน” หมายความว่า รถที่ใช้ในการบดอัดวัสดุบนพื้นให้แน่น และมีเครื่องยนต์ขับเคลื่อนในตัวเอง หรือใช้รถอื่นลากจูง

“รถแทรกเตอร์” หมายความว่า รถที่มีล้อหรือสายพาน และมีเครื่องยนต์ขับเคลื่อนในตัวเอง เป็นเครื่องจักรกลขั้นพื้นฐานในงานที่เกี่ยวกับการขุด ตัก ดัน หรือฉุดลาก เป็นต้น หรือรถยนต์สำหรับลากจูงซึ่งมิได้ใช้ประกอบการขนส่งส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

“เจ้าของรถ” หมายความว่า ผู้มีรถไว้ในครอบครองด้วย

“ผู้ตรวจการ” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางบก ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียน

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕^๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและผู้ตรวจการ กับออกกฎกระทรวงกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถที่จะรับจดทะเบียนเป็นรถประเภทต่าง ๆ เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลง ลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถสำหรับรถประเภทดังกล่าว และการแก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนรถและใบคู่มือจดทะเบียนรถที่ได้เปลี่ยนแปลงแล้ว^๔

^๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

^๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

^๕ และ^๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐

^๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

^๗ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๓๗) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๓๗) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๗) และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๓๙) กำหนดลักษณะ ขนาด และกำลังของเครื่องยนต์และของรถ ๗ ประเภท คือ รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ รถยนต์ส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ รถพ่วง รถดถนน รถแทรกเตอร์ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๕) กำหนดลักษณะ ขนาด และกำลังของเครื่องยนต์และของรถใช้งานเกษตรกรรมเพิ่มเติม

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก

ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

พ.ศ. ๒๕๓๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐ และเพื่อให้การปฏิบัติราชการในการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์เป็นไปด้วยความเหมาะสม อธิบดีกรมการขนส่งทางบกวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ตรวจสภาพ” หมายความว่า การดำเนินการตรวจสอบสภาพรถตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

“ตรวจสอบ” หมายความว่า การตรวจสอบความถูกต้องของเลขตัวรถ เลขเครื่องยนต์ และสีรถ

“อัตราภาษี” หมายความว่า จำนวนค่าภาษีซึ่งเจ้าของรถจะต้องเสียตามอัตราที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศแต่งตั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ข้อ ๕ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

*ข้อ ๖ การยื่นขอดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามระเบียบนี้ หากไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ยื่น ณ สำนักงานทะเบียนรถยนต์ หรือสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ หรือสำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๓๔ ความเดิมเป็นดังนี้

“ข้อ ๖ การยื่นขอดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทะเบียนภาษีรถตามระเบียบนี้ หากไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ยื่นที่สำนักงานทะเบียนรถยนต์ หรือสำนักงานทะเบียนรถยนต์สาขา หรือสำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี”

เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถ และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในการยื่นขอดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไป ดังนี้

(๑) ถ้าการขอดำเนินการเรื่องใดต้องนำรถเข้ารับการตรวจสภาพหรือตรวจสอบ ให้เจ้าของรถเริ่มยื่นเรื่องราวขอดำเนินการที่หน่วยงานตรวจสภาพรถ

(๒) ถ้าการขอดำเนินการเรื่องใดไม่ต้องนำรถเข้ารับการตรวจสภาพหรือตรวจสอบ หรือเป็นการขอจดทะเบียนรถที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า ให้เจ้าของรถยื่นเรื่องราวขอดำเนินการที่หน่วยงานทะเบียนรถของรถประเภทนั้น

ข้อ ๗ ในการยื่นขอดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถ ผู้ยื่นคำขอต้องเสียค่าธรรมเนียมคำขอ ฉบับละ ๕ บาททุกครั้ง เว้นแต่การยื่นเสียภาษีประจำปีไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ข้อ ๘ ในกรณีที่เจ้าของรถไม่มาติดต่อขอดำเนินการใด ๆ ตามระเบียบนี้ด้วยตนเอง ผู้ยื่นต้องมีใบมอบอำนาจจากเจ้าของรถมาแสดงทุกครั้ง เว้นแต่การยื่นเสียภาษีประจำปีไม่ต้องมีใบมอบอำนาจ

***ข้อ ๘ ทวิ** รถที่จดทะเบียนแล้วตามข้อ ๑๑ (๓) หากมีการขอดำเนินการใด ๆ ทางทะเบียนต่อมาจะต้องได้รับแจ้งผลตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของหลักฐานการนำเข้าจากกรมศุลกากรแล้ว จึงจะดำเนินการต่อไปได้”

หมวด ๒

การขอจดทะเบียนรถและการออกใบคู่มือจดทะเบียนรถ

ข้อ ๙ การขอจดทะเบียนรถ ให้ยื่นคำขอ ดังนี้

(๑) สำหรับรถที่ขอจดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่น ณ สำนักงานทะเบียนรถยนต์**

*** (๒) สำหรับรถที่ขอจดทะเบียนในเขตจังหวัดอื่นให้ยื่น ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดนั้น ยกเว้นรถที่ขอจดทะเบียนในเขตท้องที่รับผิดชอบของสำนักงานขนส่งจังหวัดยะลา สาขาอำเภอเบตงให้ยื่น ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดยะลา สาขาอำเภอเบตง

*เมื่อสำนักงานทะเบียนรถยนต์หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดรับจดทะเบียนแล้ว หากเจ้าของรถมีภูมิลำเนาในเขตท้องที่รับผิดชอบของสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้จัดส่งทะเบียนรถให้เขตพื้นที่หรือสาขานั้น แล้วแต่กรณี โดยไม่ชักช้า

* เพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

** ปัจจุบันคือ ส่วนทะเบียนรถยนต์ สำนักทะเบียนและภาษีรถ

*** แก้ไขเพิ่มเติมโดยหนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๓๑๐/ว.๒๑ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๑ ความเดิมเป็นดังนี้

“(๒) สำหรับรถที่ขอจดทะเบียนในจังหวัดอื่น ให้ยื่น ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดนั้น”

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ฉบับที่ ๓๑ พ.ศ. ๒๕๓๔ ความเดิมเป็นดังนี้

“เมื่อสำนักงานทะเบียนรถยนต์หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดรับจดทะเบียนแล้ว หากเจ้าของรถมีภูมิลำเนาในเขตท้องที่รับผิดชอบของสำนักงานทะเบียนรถยนต์สาขา หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้จัดส่งทะเบียนรถให้สาขานั้นโดยไม่ชักช้า”

ข้อ ๑๐ ให้กำหนดประเภทรถในการขอจดทะเบียนและการออกใบคู่มือจดทะเบียนรถ ดังต่อไปนี้

- (๑) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน (รย. ๑)
- (๒) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน (รย. ๒)
- (๓) รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล (รย. ๓)
- (๔) รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล (รย. ๔)
- (๕) รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด (รย. ๕)
- (๖) รถยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกิน ๗ คน (รย. ๖)
- (๗) รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง (รย. ๗)
- (๘) รถยนต์รับจ้างสามล้อ (รย. ๘)
- (๙) รถยนต์บริการธุรกิจ (รย. ๙)
- (๑๐) รถยนต์บริการทัศนาจร (รย. ๑๐)
- (๑๑) รถยนต์บริการให้เช่า (รย. ๑๑)
- (๑๒) รถจักรยานยนต์ (รย. ๑๒)
- (๑๓) รถแทรกเตอร์ (รย. ๑๓)
- (๑๔) รถบดถนน (รย. ๑๔)
- (๑๕) รถใช้งานเกษตรกรรม (รย. ๑๕)
- (๑๖) รถพ่วง (รย. ๑๖)

ข้อ ๑๑ เจ้าของรถซึ่งประสงค์จะขอจดทะเบียนรถประเภทหนึ่งประเภทใด ให้ยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด พร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอในแต่ละกรณี ดังนี้

- (๑) รถใหม่จากโรงงานหรือรถที่นำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อจำหน่าย
  - (ก) หนังสือรับรองหลักฐานการส่งบัญชีรับและจำหน่าย
  - (ข) หนังสือแจ้งจำหน่าย
  - (ค) หลักฐานการได้มาของรถ เช่น ใบเสร็จรับเงิน สัญญาเช่าซื้อ เป็นต้น
  - (ง) หลักฐานประจำตัวเจ้าของรถ ได้แก่ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวและสำเนา หรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล
- (๒) รถที่เคยจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหารหรือรถที่เคยจดทะเบียนและมีเครื่องหมายตามระเบียบที่อธิบดีกรมตำรวจกำหนด
  - (ก) หนังสือรับรองหลักฐานการจำหน่าย
  - (ข) หลักฐานการได้มาของรถ เช่น ใบเสร็จรับเงิน เป็นต้น
  - (ค) หลักฐานประจำตัวเจ้าของรถ ได้แก่ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวและสำเนา หรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการกำหนดสีและลักษณะของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๙

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือ ที่ คค ๐๓๑๐/ว ๒๕ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๓๑ เรื่อง การกำหนดสีและลักษณะของรถในการดำเนินการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ไว้แล้วนั้น

โดยที่ปัจจุบันการกำหนดสีและลักษณะของรถเป็นการกำหนดตามแบบตัวอย่างที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะการกำหนดลักษณะของรถ มิได้จำแนกรายละเอียดไว้อย่างชัดเจน ก่อให้เกิดปัญหาลักษณะของรถไม่ตรงกันกับข้อเท็จจริงและลักษณะการใช้งานของประชาชน ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดสีและลักษณะของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์เป็นไปตามสภาพของการใช้รถและการตรวจสภาพรถที่จะขอจดทะเบียนเกิดความเรียบร้อย เหมาะสม และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สมควรปรับปรุงการกำหนดสีและลักษณะของรถเสียใหม่ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น กรมการขนส่งทางบกจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดสีและลักษณะของรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๙”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกหนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๓๑๐/ว ๒๕ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ เรื่อง การกำหนดสีและลักษณะของรถในการดำเนินการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือขัดแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ การกำหนดสีของรถ ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถกำหนดสีที่เป็นสีหลัก โดยไม่คำนึงถึงความเข้มของสีที่แตกต่างกัน ตามตัวอย่างที่กำหนดในภาคผนวก ก แนบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๖ การกำหนดลักษณะรถ ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสภาพรถกำหนดลักษณะตามรูปพรรณของรถแต่ละประเภท ตามตัวอย่างที่กำหนดในภาคผนวก ข แนบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๗ สำหรับรถที่จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ หากมีการกำหนดสีหรือลักษณะของรถแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ เมื่อเจ้าของรถมาดำเนินการทางทะเบียน ในกรณีที่ต้องตรวจสอบหรือตรวจสภาพรถให้เจ้าหน้าที่ตรวจสภาพบันทึกสีหรือลักษณะของรถให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้นายทะเบียนแก้ไขรายการในใบคู่มือจดทะเบียนรถและรายการจดทะเบียน โดยไม่ต้องจัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมแก้ไขรายการแต่ประการใด

ข้อ ๘ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

(ลงชื่อ) ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรรมการขนส่งทางบก

ภาคผนวก

สีแดง	หมายความรวมถึง	สีแดงเลือดหมู สีแดงเลือดนก สีแดงบานเย็น สีแดงทับทิม
สีน้ำเงิน	หมายความรวมถึง	สีน้ำเงินเข้ม สีคราม สีกรมท่า
สีเหลือง	หมายความรวมถึง	สีเหลืองอ่อน สีเหลืองทอง สีครีมออกเหลือง
สีขาว	หมายความรวมถึง	สีขาวงาช้าง สีครีมออกขาว
สีดำ	หมายความรวมถึง	สีดำออกเทา
สีม่วง	หมายความรวมถึง	สีม่วงอ่อน สีม่วงเข้ม สีม่วงเปลือกมังคุด
สีเขียว	หมายความรวมถึง	สีเขียวใบไม้ สีเขียวอ่อน สีเขียวเข้ม สีเขียวขี้ม้า
สีส้ม	หมายความรวมถึง	สีแสด สีอิฐ สีปูนแห้ง
สีน้ำตาล	หมายความรวมถึง	สีน้ำตาลอ่อน สีน้ำตาลไหม้ สีน้ำตาลเข้ม สีช็อค
สีชมพู	หมายความรวมถึง	สีชมพูอ่อน สีชมพูเข้ม
สีฟ้า	หมายความรวมถึง	สีฟ้าอ่อน สีฟ้าเข้ม
สีเทา	หมายความรวมถึง	สีเทาอ่อน สีเทาออกดำ สีบรอนซ์เงิน สีตะกั่วตัด

ภาคผนวก ข

๑. รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน (รย. ๑)

๑.๑ เก๋งตอนเดียว

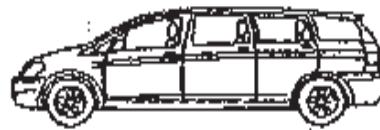
๑.๒ เก๋งสองตอน

๑.๓ เก๋งสองตอนแวน

๑.๔ เก๋งสามตอน

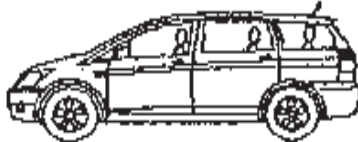
๑.๕ เก๋งสามตอนแวน

๑.๖ นั่งสองตอน

๑.๗ นั่งสองตอนแวน

๑.๘ นั่งสามตอน

๑.๙ นั่งสามตอนแวน

๑.๑๐ นั่งสองแถว

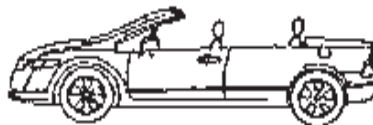
๑.๑๑ นั่งสองตอนสองแถว

๑.๑๒ นั่งสองตอนท้ายบรรทุก

๑.๑๓ ประทุนตอนเดียว

๑.๑๔ ประทุนสองตอน

๑.๑๕ ตู้นั่งสามตอน

๑.๑๖ รถเฉพาะกิจ

รถเฉพาะกิจ (มอเตอร์โฮม)

๑.๑๗ รถลักษณะอื่น

รถเฉพาะกิจ (ถ่ายทอดสัญญาณ)

รถเฉพาะกิจ (พยาบาล)

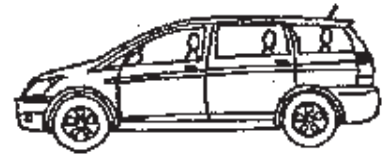
๒. รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน (รย. ๒)

๒.๑ เก๋งสามตอน

๒.๒ เก๋งสามตอนแวน

๒.๓ เก๋งสามตอน

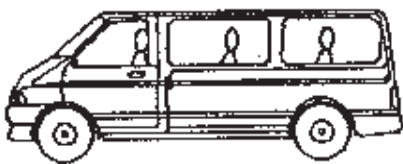
๒.๔ นั่งสามตอนแวน

๒.๕ นั่งสองตอนสองแถว

๒.๖ นั่งสองแถว

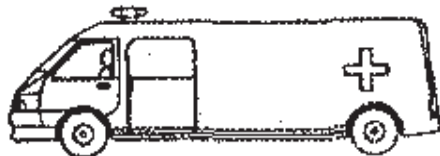

๒.๗ ตู้นั่งสามตอน

๒.๘ ตู้นั่งสี่ตอน

๒.๙ รถเฉพาะกิจ

รถเฉพาะกิจ (ตู้พยาบาล)

๒.๑๐ รถลักษณะอื่น

รถเฉพาะกิจ (มอเตอร์โฮม)

๓. รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล (รย. ๓)

๓.๑ เก๋งที่บรรทุก

๓.๒ กระบะบรรทุกพื้นเรียบ

๓.๓ กระบะบรรทุก (ไม่มีหลังคา)

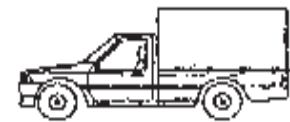
๓.๔ กระบะบรรทุก
(มีหลังคา)

๓.๕ กระบะบรรทุก
(เสริมกระบะข้าง)

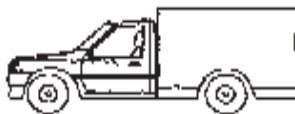
๓.๖ กระบะบรรทุก
(มีหลังคาฝาปิดด้านข้าง-ท้าย)

๓.๗ ตู้บรรทุก

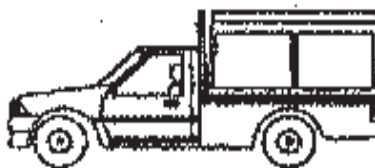
๓.๘ รถดับเพลิง

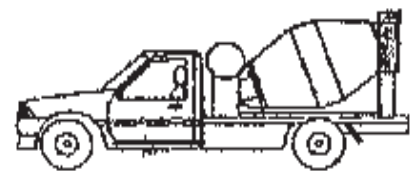
๓.๙ รถเฉพาะกิจ

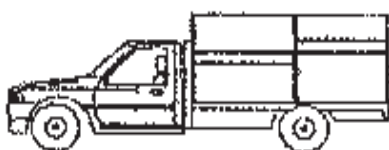
รถเฉพาะกิจ (ขยะมูลฝอย)

รถเฉพาะกิจ (ขยะมูลฝอย)

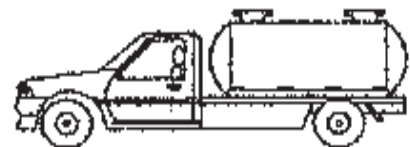
รถเฉพาะกิจ (คอนกรีต)

รถเฉพาะกิจ (น้ำอัดลม)

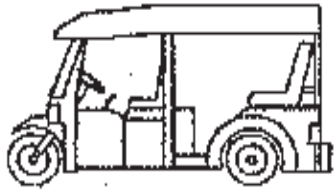
รถเฉพาะกิจ (น้ำ)

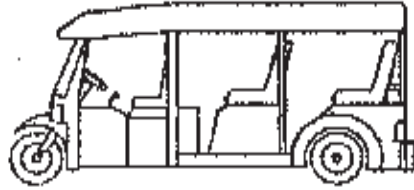
รถเฉพาะกิจ (ซีเมนต์ผล)

๓.๑๐ รถลักษณะอื่น

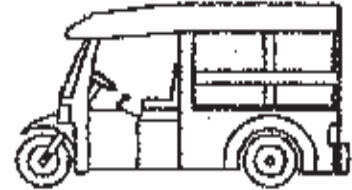
๔. รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล (รย. ๔)

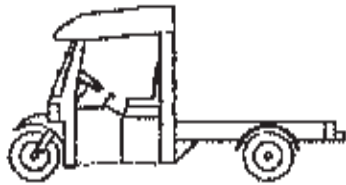
๔.๑ ประทุนสองตอน

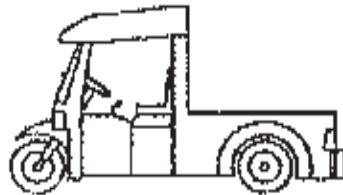
๔.๒ ประทุนสามตอน

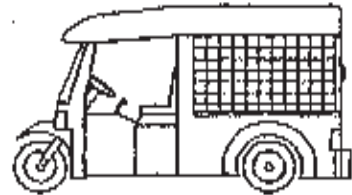
๔.๓ ประทุนสองแถว

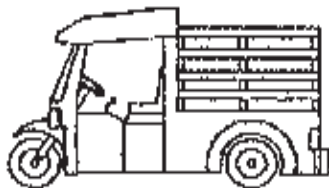
๔.๔ กระบะบรรทุกพื้นเรียบ

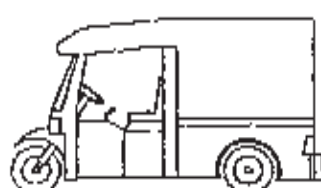
๔.๕ กระบะบรรทุก (ไม่มีหลังคา)

๔.๖ กระบะบรรทุก (มีหลังคา)

๔.๗ กระบะบรรทุก
(เสริมกระบะข้าง)

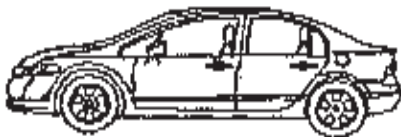
๔.๘ กระบะบรรทุก
(มีหลังคาปิดด้านข้าง-ท้าย)

๔.๙ ตู้บรรทุก

๔.๑๐ ลักษณะอื่น

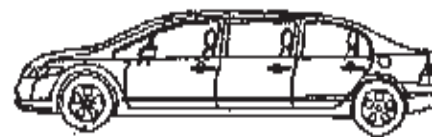
๕. รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด (รย. ๕)

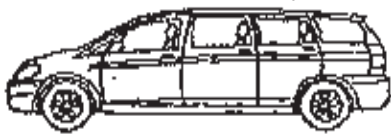
๕.๑ เก๋งสองตอน

๕.๒ เก๋งสองตอนแวน

๕.๓ เก๋งสามตอน

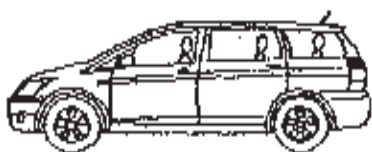
๕.๔ เก๋งสองตอนแวน

๕.๕ นั่งสองตอน

๕.๖ นั่งสองตอนแวน

๕.๗ นั่งสามตอน

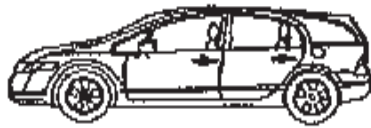

๕.๘ นั่งสามตอนแวน

๖. รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกิน ๗ คน (รย. ๖)

๖.๑ เก๋งสองตอน

๖.๒ เก๋งสองตอนแวน

๖.๓ เก๋งสามตอน

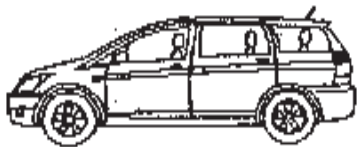
๖.๔ เก๋งสามตอนแวน

๖.๕ นั่งสองตอน

๖.๖ นั่งสองตอนแวน

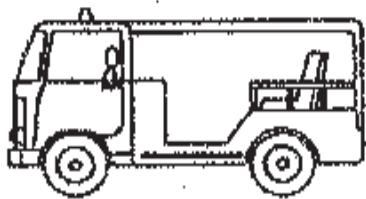

๖.๗ นั่งสามตอน

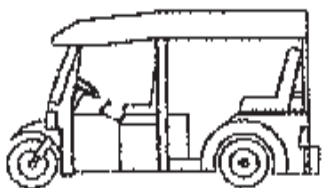
๖.๘ นั่งสามตอนแวน

๗. รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง (รย. ๗)

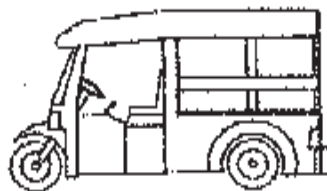

นั่งสองตอน

๘. รถยนต์รับจ้างสามล้อ (รย. ๘)

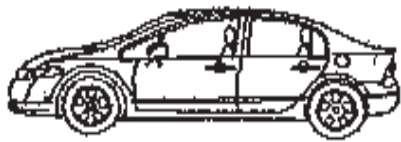

๘.๑ ประทุนสองตอน

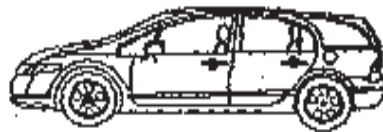

๘.๒ ประทุนสองแถว

๙. รถยนต์บริการธุรกิจ (รย. ๙)

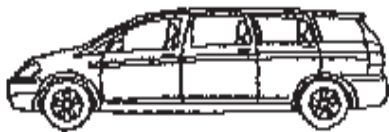
๙.๑ เก๋งสองตอน

๙.๒ เก๋งสองตอนแวน

๙.๓ เก๋งสามตอน

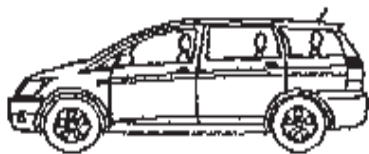
๙.๔ เก๋งสามตอนแวน

๙.๕ นั่งสองตอน

๙.๖ นั่งสองตอนแวน

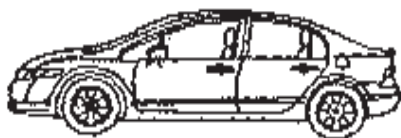

๙.๗ นั่งสามตอน

๙.๘ นั่งสามตอนแวน

๑๐. รถยนต์บริการทัศนาจร (รย. ๑๐)

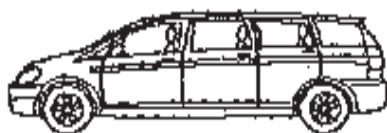
๑๐.๑ เก๋งสองตอน

๑๐.๒ เก๋งสองตอนแวน

๑๐.๓ เก๋งสามตอน

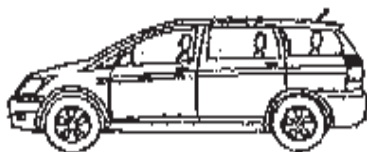
๑๐.๔ เก๋งสามตอนแวน

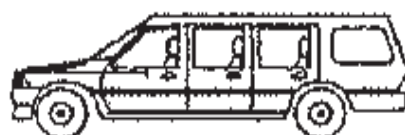
๑๐.๕ นั่งสองตอน

๑๐.๖ นั่งสองตอนแวน

๑๐.๗ นั่งสามตอน

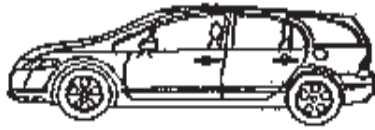

๑๐.๘ นั่งสามตอนแวน

๑๑. รถยนต์บริการให้เช่า (รย. ๑๑)

๑๑.๑ เก๋งสองตอน

๑๑.๒ เก๋งสองตอนแวน

๑๑.๓ เก๋งสามตอน

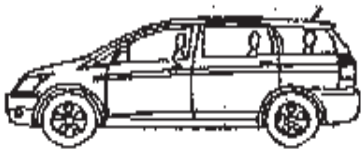
๑๑.๔ เก๋งสามตอนแวน

๑๑.๕ นั่งสองตอน

๑๑.๖ นั่งสองตอนแวน

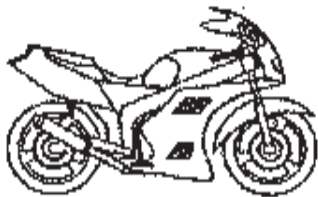

๑๑.๗ นั่งสามตอน

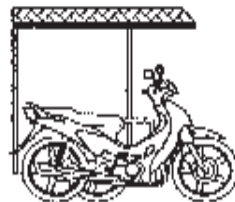

๑๑.๘ นั่งสามตอนแวน

๑๒. รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (รย. ๑๒)

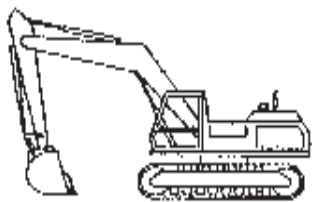

๑๒.๑ จักรยานยนต์

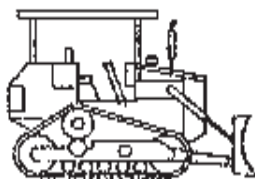

๑๒.๒ จักรยานยนต์พ่วงข้าง (มีหรือไม่มีหลังคา)

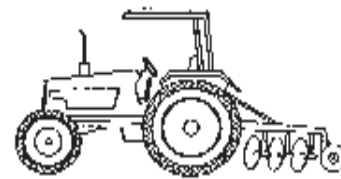
๑๓. รถแทรกเตอร์ (รย. ๑๓) กำหนดลักษณะตามการใช้งาน

๑๓.๑ รถขุดตัก

๑๓.๒ รถแทรกเตอร์

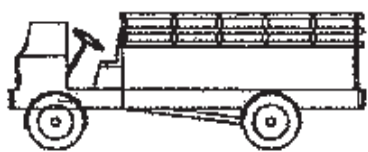

๑๓.๓ รถแทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร

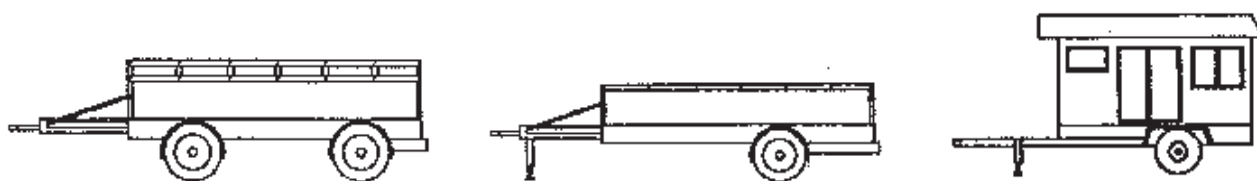
๑๔. รถบดถนน (รย. ๑๔) ไม่ต้องกำหนดลักษณะ

๑๕. รถใช้งานเกษตรกรรม (รย. ๑๕) ไม่ต้องกำหนดลักษณะ

๑๖. รถพ่วง (รย. ๑๖) ไม่ต้องกำหนดลักษณะ

๑๗. รถจักรยานยนต์สาธารณะ (รย. ๑๗) ไม่ต้องกำหนดลักษณะ

